

J. Medved', 22 rokov, Veľká Lomnica

Tri oriešky pre Slobododarcov

Sú maliari, ktorí robia zo slnka žltú škvrnu, ale sú i iní, ktorí vďaka svojmu umeniu a múdrosti robia zo žltej farby slnko.

Španielsky maliar žijúci vo Francúzsku.

Možno vás to prekvapí, no tentokrát nikde nesnežilo a ani nefúkal žiadny víchor či uragán a už vôbec nie žiadna iná forma vetra. Zubaté zimné slniečko hladilo hladiny jazier rozprestierajúcich sa až za horizont troch jazdcov pomaly sa šinúcich cez ostrovčeky a plytčiny na východ. Oblasť, ktorou prechádzali, nebola širšej verejnosti príliš známa. Išlo o jazero Saimma, respektíve o ozrutánsku vodnú plochu vlastiacu nemalý počet ostrovov a rýb.

Toho dňa mohlo byť niečo po obede a nahý bledoružový Škriatok sa vystieral v sedle a natáhal krk za miestom, na ktorom by jazdci mohli zastaviť a odpočínúť si. Niekde pred sebou zazrel plytčinu a za ňou holý ostrovček porastený hustou trávou.

- Tam na tom ostrove si odpočinieme, - zvolal za seba a popchol svojho hnedého žrebca Myrskyho vpred.

Škriatkovi koňa tak ako aj ostatným Slobododarcov darovala princezná Sanna z Hämmu. Na počesť pôvodu koňa z daného regiónu vybral malý mužik svojmu novému majetku meno v princeznom jazyku. Myrsky v preklade z hämečiny znamenalo víchor. Pre koňa zo severu mu to prišlo ako dobré meno a za posledný týždeň, čo opustili hrad Häme, si ho aj celkom obľúbil. Páčili sa mu najmä jeho biele ponožky. Tiahli sa mu od kopýt až po kolená na každej jednej nohe. Nieкто by mohol povedať, že vyzerá ako invalid s končatinami v sadre, ak by ho ale Škriatok začul, bolo by to posledné, čo by daná obeť masakru vyriekla.

-Bří, - zavelil Ube Vločke, čiernej kobyly z bielym fľakom na čele. - Vyzerá to dobre aj kone sa napasú, - zoskočil zo sedla a vysokými čižmami šplechol do vody. Výskyt suchej zeme vzdialený ani nie na stopu od koňa ho zjavne nezaujal, no nikto to nekomentoval. Všetci sa na Ubeho drobné nelogické rozhodnutia zvykli.

-Prečo to tu nie je obývané ?, - Opýtal sa Škriatok Tobiasa a zoskočil z Myrskyho. – Je tu krásne. Tieto ostrovy a lesy. Krajšie Pinusi som v okolí Häme nevidel aj Ube by ocenil ich kvalitu. A to množstvo rýb, - pokrútil hlavou a zo sedlovej kapsy vytiahol zvyšky nedojedeného vodného živočícha zo včerajšej večere.

-Saimma je hranica medzi naším severom a východom. Máš pravdu ty idiot, je to krásna zem. To, že je krásna však neznamená, že je bezpečná.

-Idiot ?, - Zazrel naháč na mladíka zosadajúceho z koňa.

-Prepáč, to ten Tourettov syndróm. Vôbec si to nevedomujem, neviem to ovládnuť, - sklopil zrak pričom mu párkrát trhlo viečkom a kútikom úst na pravej strane tváre.

Príznaky choroby sa mu zhoršili odkedy opustili severskú baštu a tým pádom opustil aj svoju milú. Síce si Sannu po dlhom čase vybojoval, kvôli svojmu rozhodnutiu ju aj opustil. Cítil sa povinný splatiť Škriatkovi a Ubemu dlh za pomoc a záchranu jeho vyvolenej a rovnako aj za záchranu domova, a tak jej slúbil, že sa vráti, keď si svoju povinnosť splní.

-Ach tak. Odpúšťam ti, - spokojne si sadol na trávnatý breh ostrovčeka a odhryzol upečenej rybke hlavu. Spod zubov sa mu ozýval hlasný praskot kostí a lahodné mľaskanie jazyka. Druhovia neváhali a hneď sa k nemu pridali.

-Čo si to hovoril o nebezpečenstve ?, - Utreľ si Škriatok blondřavé fúzy.

-Je to tu pekná krajina, avšak tam ďalej, na východ, kde sa jazero končí to už bezpečné nie je. Žijú tam ľudia hovoriaci inými jazykmi a spolu s nimi tam žijú aj rôzne potvory.

-Aké potvory ?, - Skočil spoločníkovi Ube do reči. Kým však dostal odpoveď, začali ho zaujímať rozstrapkané konce rukávov na kožušinovom kabáte, a tak mu Tobiasova odpoveď ušla.

-Počul som o ľudozrútskych dvojnohých vlkoch, trpaslíkoch a všelijakých potvorách. Rozprávalo sa o tom v našich hostincoch. Boli to strašidelné rozprávky hovorené deťom, keď nechceli večer chodiť spať a túlili sa po vonku.

-Ty si chcel chodiť večer spávať ?, - Opýtal sa Ube a vytiahol z rukáva dlhú nitku.

Tobiasom preletel krčovitý pohyb od päty až po hlavu a takmer ho zo sedu vystrelo do ľahu. Zahanbene sa narovnal a sadol si do predošlej polohy. Traja spoločníci zostali ticho. Ube nevedel, čo by mal ďalej povedať. Škriatok zas premýšľal o Tobiasovom zdravotnom stave a jeho slovách o ľudožrútskych vlkoch a trpaslíkoch. Nepochyboval o skutočnosti, že podobné potvory na svojich cestách stretnú, no pochyboval o tom či im dokáže Tobias spolu s nimi čeliť. Ak by ho mal poslať domov, správne by bolo poslať ho kým neprekročia východný okraj jazera.

Ak budeme stáť proti nepriateľovi a začne ho tam mykať, je po ňom a možno aj po nás s Ubem. Toto nemôžem riskovať. V Häme aj tak potrebujú pevnú ruku vládcu, konkrétne muža. Starému kráľovi už čoskoro zdochne motor a Sanna sama vládnuť nevládne, bude potrebovať oporu. Ešte nad tým do večera popremýšľam, a potom sa rozhodnem, dumal Škriatok.

-Uááá.

Slobododarci sa na seba prekvapene pozreli, Škriatok vyplúľ kus kosti, Ube si odpáral tretinu rukáva a Tobiasa zase vystrelo do ľahu. Myrsky, Vločka a hnedý žrebec Ymir nespokojne zaffkali nozdrami a zdvihli hlavy od lahodnej paše. Ozvena výkriku preskočila trojicu a ponad krásnu pustinu letela smerom, odkiaľ traja dobrodruhovia prišli. Dokonca cestou ohla niekoľko vrcholcov Pinusov.

-Čo to bolo ?, - Pýtal si ryšavý obor vysvetlenie.

-Čo ja viem, asi výkrik, - vstal Škriatok a vyhupol sa do sedla. Hodil si cez plece svoju kapsu a vybral z nej pár nábojov. Z puzdra upevneného na sedle mu do ruky skočila brokovnica s dvoma spílenými hlavňami. Zalomil ju, vsunul dva broky a stiskom stehien nasmeroval Myrskyho rovno tam, odkiaľ prišiel výkrik. Kým toto všetko stihol urobiť, už v sedlách sedeli aj jeho spoločníci a tryskom ho nasledovali.

Ube nahmatol porisko svojej ozrutnej sekery a Tobias sa snažil do kuše, zbrane, ktorá sa mu napriek jeho hendikepu od udalosti v Häme strašne zapáčila, vložiť šíp. Kone precváľali krížom cez holý ostrovček a tryskom sa vrútili do vody. Tá nebezpečne špliechala a dupotajúce konské kopytá sa stali osudnými pre pár rýb vkladajúcich do praxe pojem „v nesprávnom čase na nesprávnom mieste.“

Kone fučali a dychčali rovnako ako jazdci kypiaci adrenalinom v očakávaní minimálne minimálneho krviprelievania. Ďalší výkrik sa už neozval, to ale Slobododarci v konskom dupote, šplechote vody a vzduchu svištiacom okolo hláv nepostrehli. Zamerali sa na jeden bod a ten hodľali dosiahnuť a odhaliť, poprípade zachrániť alebo usmrtiť.

Laik by potreboval počuť onen výkrik zo tri, štyri razy, aby vedel objaviť miesto odkiaľ vyšiel. Škriatok by to však dokázal, aj keby ho nepočul. Ako to dokázal ? To sa dozvieme neskôr.

Teda, možno sa to ani nedozvieme.

Myrskymu sa pod nohami strácalo pevné dno jazera, a tak sa potápal do vody čoraz hlbšie. Spomalil tempo a jazdec na ňom znervóznel. Uprene pozeral pred seba. V rukách pevne zvieral zbraň tak, aby sa nenamočila. Zdvihol si aj kapsu a jeho príklad nasledoval Tobias zachraňujúci tetivu svojej kuše a letky svojich šípov. Ube sa len spokojne usmieval vo vnútri sa strachujúc, aby nevidel umierať žiadnych nevinných ľudí. Videl ich skonať už desiatky, v Bjorndale možno stovky a určite si to nechcel zopakovať. Chcel len jednoducho pomáhať a zachraňovať.

Voda jazdcom začala pretekať cez lemy čižiem a oblizovala im stvrdnutú kožu na päťkách a palcoch. Takáto nečakaná hygiena ale nemohla nikomu ublížiť. Horšou pravdou bol fakt spomaľujúcich koní. Ak by sa jazdci nedostali na miesto pôrodu výkriku včas, mohli by prísť o všetku zábavu.

-Hijó Myrsky, hijó. Si dobrý koník, ale pridaj trochu, - popoháňal svojho žrebca Škriatok.

V tom akoby zázrakom začalo dno stúpať opačným smerom od nich a koňom sa vynoril hrude spod vodnej hladiny. Ktovie akým zázrakom si ani jeden z dopravných prostriedkov nepoškodil nohu a ani inú časť podvozku.

Tri koníky sa vynorili z jazera a vleteli do hustej mladiny Pinusov, kde nebolo vidieť ani prd. Keď už to začalo byť fakt napínavé, objavili sa na čistinke uprostred ktorej stál krytý voz. Slobododarci pritiahli opraty, aby nedajbože nenarazili a vyjavene trieštili oči na chudého muža v sýtočervenom kabátiku, a sivej parochni s vlnkami nad ušami kľáčiaceho v prachu.

Škriatok s Ubem zosadli a pomaly sa blížili k neznámemu. Tobias s natiahnutou kušou ostal sedieť na vyvýšenom mieste a kryl spoločníkov pred prípadným nečakaným útokom zo zálohy.

-Pekný deň prajem, moje meno je Škriatok, - uklonil sa neznámemu. Pravý ukazovák mal položený na spúšti brokovnice. - Toto sú moji priatelia Ube a Tobias. Nechceli sme Vás tu vydesiť, no začuli sme výkrik narušajúci našu obedňajšiu pauzu. Vedeli by ste nám to objasniť ? Pokiaľ to bude v našich silách, pomôžeme Vám, - vystrel pred seba ľavú ruku a strčil ju neznámemu pred tvár.

Vyzerá ako nejaký barón či čo, pomyslel si Ube a pevne zovrel sekeru pripravený rozčítať neznámeho na polovicu.

Muž v parochni ustráchané pozrel na podávanú ruku a radšej ju prijal. Tá jeho bola, na rozdiel od cudzincovej žilnatej a mozoľnatej, jemná a roztrasená. Zaistená brokovnica cvakla, čo dalo signál Tobiasovi aj Ubemu, nebolo sa čoho obávať.

-Zdravím vás páni, - stiahol ruku späť a rýchlo si ju schoval do vrecka. –Prepáčte, výkrik rušiaci váš obed patrilo mne. Strašne som sa preľakol, ale rád vám to vynahradím. A ... Teda moje meno znie Alex Roslinson. Som maliar.

-Čo je to maliar ?, - neudržal svoju zvedavosť Ube. Sekera mu dávno ovisla v jednej ruke, a teraz so záujmom pristúpil k neznámemu.

-Nuž maliar to je ... Je to niekto, kto maľuje obrazy. Kreslí. Na plátno alebo papier. Ja konkrétne som portrétista, maľujem ľudí. Ich tváre a podoby.

-Tak portrétista, - s úžasom si ryšavec premeriaval neznámeho a krúžil okolo jeho bytosti. Alexa to očividne znervózňovalo a roztriasol sa o trochu viac.

-Nechcem byť nezdvorilý, ale čo pohľadáva maliar portrétista v týchto pustých končinách ? Jazero Saimaa vraj nie je najbezpečnejšia destinácia, - využil Škriatok poznatky získané od Tobiasa.

-Ja. Totižto vraciam sa domov, vo voze mám niekoľko obrazov, - zasekol sa. Napadlo ho či nemá dočinenia s lupičmi. Rád by ich priniesol do svojej domoviny aj keď nemajú veľkú hodnotu.

-Čoho ste sa to tak zľakli Alex, že sme Vás des zachytili až tamto, - ukázal Tobias cez plece na ktorom mal prehodenú kušu, - na druhom ostrove.

-Viete, je to chúlостivé. Vážim si záujem pomôcť mi, pomoc však nepotrebujem. Zaobídem sa bez nej, naozaj.

-Pán Alex Roslinson, vaše meno i vaša reč mi hovorí o vašom pôvode. Bezpochyby máte korene v blízkosti Bjorndalu a odtiaľ som aj ja. Zaväzujete ma to pomôcť rodákovi aj keby sa bránil zubami nechtami.

-Ste od Bjorndalu ? Azda ste tam nedávno boli , putujete odtiaľ ?, - zapálil sa Roslinson.

-Ako ste už počuli, moje meno je Ube a pochádzam priamo z Bjorndalu.

-Vari len nie ste ten Ube, čo zachránil naše mesto pred hroznou mŕtvou armádou ?

-Nuž, iné než byť tým Ubem, čo zachránil Bjorndal spolu s tu prítomným Škriatom, - položil voľnú ruku na spoločníckovo plece, - mi žiaľ neostáva.

Alex Roslinson si okamžite sňal parochňu a celej trojici sa uklonil. Z oka sa mu dokonca vykotúlala slza a Ube ho musel postaviť. Roslinson Slobododarcom vyrozprával, ako sa vo svete dopočul zvesti o strašnej bitke pri Bjorndale a ako mu odľahlo, keď sa dopočul, že jeho domov je zachránený a stále existuje. Hneď sa vraj rozhodol vrátiť, aby sa na vlastné oči presvedčil a priviezol do svojho mesta obrazy a vedomosti, ktoré nadobudol na dlhých cestách. Nakoniec všetkých troch vyobíjmal a rozhodol sa ich pohostiť svojimi najlepšimi zvyškami jedla uloženými vo voze s umeleckými dielami.

Zubaté slniečko s pokročilým večerom zachádzalo za horizont, pričom vykresľovalo hladinu jazera v úžasných trblietavých farbách. Vetrík začal povievať, štvoricu ukrytú v hustej Pinusovej mladine, ale pokúšať nemohol. Ube sekerou skolil dva menšie kmene a všetci spolu nazbierali kamene a nakládli poriadnu vatru. Slobododarcovia si povyzúvali čižmy namočené pri prechode z ostrova na ostrov a sušili ich pri vysokých plameňoch ohniska.

Alex Roslinson vytiahol zo svojho voza kotlík a rozhodol sa novým priateľom pripraviť pokrm pochádzajúci z krajiny na juhu, v ktorej pôsobil.

-Špagety ?, - kládol na toto čudné neznáme slovo Ube svoj severský prízvuk. – Ved' je to tvrdé a láme sa to. Aha, - chytil do mozoľnatých dlaní niekoľko surových špagiet a rozmrvil ich.

Keď to zbadal Alex, takmer ho uderil varechou po hlave. Okamžite mu cestovinu odobral, vysvetlil správny postup prípravy a vložil špagety do vody v kotlíku. Následne uvaril omáčku zo šťavnatých

červených paradajok. Keď to videl Tobias, radšej sa od maliara šéfkuchára vzdialil ku koňom. Ak mal niekto niekedy negatívny vzťah k rajčinám, bol to určite Tobias, bývalý záhradník z Häme.

- Toto je dobré, chutí mi to, - namočil Škriatok prst do červenej omáčky. – Čo všetko tam ešte dávaš ?

- Bežne používam mleté mäso. Vtedy sa to volá *Ragu Bolognese*. Mleté mäso tu z pochopiteľných dôvodov nemám, takže použijeme petržlen. Pripravím omáčku zvanú *Mariana*, čiže námornícku.

- Aha, pozri ako to zmäklo, - drgol Ube do Škriatka a premiešal varechou variacu sa cestovinu v kotlíku. Obaja pozerali na neznáme jedlo s očakávaním. Medzičasom im stihlo poriadne vyhladnúť a žalúdky im počul aj Tobias starajúci sa o kone.

Alex oboch nedočkavcov odohnal od ohňa a dochucoval svoje dielo rôznymi bylinkami. Vyzeral pri tom tak neprirodzene, ako by vyzeral pohan v kostole. S vyčesanou parochničkou na hlave, odetý v belasej košeli z tenkého plátna a nafúknutými rukávami s čipkovanými manžetami pôsobil, akoby prišiel z kráľovského dvora. Keď to lokalizujeme presnejšie, mohlo ísť o európsky kontinent z obdobia osemnásteho storočia. Ničím sa však nenechajme zmýliť. Dobré vieme, že v tejto hnusnej dobe čas nielenže ide dozadu, ale ide všetkými smermi. To isté sa dialo aj s materiálnou stránkou sveta a najlepšie to vedel vodca Slobododarcov.

Aby sme nezabudli, na vrchu mal Alex prehodený červený justokor a na nohách navlečený svetlohnedý obtiahnutý zhystokor. Nemohli chýbať belasé pančuchy a tmavohnedé ploché topánky s prackami. Troch spoločníkov maliar nenormálne uchvátil, dokonca aj zabudli, prečo za ním vlastne prišli a za akých okolností sa stretli. S príchodom mesiaca, hviezd a čiernych nočných mrakov maliar servíroval večeru.

- Pripravte si misky priatelia, - usmial sa a s neskrývanou radosťou nabral Ube mu poriadnym kopcom. Pridal *Marianu* a poprial všetkým dobrú chuť. – Ty ješ? nebudeš ?

- Ďakujem, nie som až tak hladný, aj keď nepochybne ide o kulinársky skvost, - odmietol mladík a vystrel sa k ohňu. Ležal na chrbte a pozeral na zlaté gombičky večerného kabáta. Myslel pri tom na Sannu, jediný pojem okrem povinnosti splatenia záchrany života, ktorý mal preňho zmysel. V tej chvíli ani len netušil, aká tenká hranica ho delí od návratu na Häme. Škriatok totižto začal uvažovať, o možnosti poslania Tobiasa späť na hrad s maliarom. Dvom by sa cestovalo lepšie.

- Ako si sa sem vlastne dostal s vozom ?, - opýtal sa Škriatok srkajúc špagety. Od červenej omáčky si už stihol zababrať polovicu blondavej brady.

- Poznám cestu. Cesty. Je ich viacero. Brodov a plytčín je tu mnoho, zamladi som tu hľadal inšpiráciu pre maľby. Mám to tu celkom zlietané a pobehané.

- Si zvláštny muž, - naháňal Ube svoju porciu staromódnu zanesenou kovovou vidličkou z Roslinsonovho servisu. – Maľuješ obrazy, varíš, cestuješ. Sám, bez akejkoľvek ochrany. To sa vôbec nebojíš ? Nedajbože by sme boli dáka čvarga, už dávno plávaš s rybami v jazere. A keď sme pri tom, stále si nám nepovedal, prečo si na obed tak ustráchané vykrikol. Tak von s tým, čo sa tu stalo ?, - vucol ryšavec poslednú špagetu a jeho milá tvár sa pokúsila a brutálne prísny pohľad.

Vypadal sťa anjeli z animovanej rozprávky pre deti.

- Máš pravdu Ube, nepovedal som vám prečo som kričal. Ide totiž o chýlostivú záležitosť a bojím sa ju vyriešiť. Je možné, že mi vôbec neuveríte.

- Tak von s tým. Sme predsa priatelia, nie ?, - žmurkol Škriatok.

- Ach. Vyrieknem teda svoje tajomstvo, - vzdal sa a resignovane sa pustil do rozprávania. - Jedného horúceho letného večera som bol v jednej dedinke v južnej zemi. Jedol som špagety a chladil sa na pláži vo vlnách Jadranského mora. Ako som tak ležal v chladnom piesku a pozeral na more, započúval som sa do serenád rozliehajúcich sa ponad pláž. Boli tak nežné a zároveň ostré ... Tie piesne som miloval. Ako som sa tak do nich započúval, popustil som uzdu fantázie a tá mi pred oči vtisla tú najkrajšiu ženu, akú kto kedy videl. Srdce sa mi rozbúchalo a žalúdok začal sa mi chvieť. Spaľujúce teplo rozlialo sa mi hruďou ako benzínom obliata mŕtvola horiaca kdesi v starom skladiisku. – Alex sa zasnene zadíval do pahreby, akoby práve v nej videl to, o čom rozprával. Zhlboka sa nadýchol chladného vlhkého vzduchu a pokračoval. – Musím sa priznať, zalúbil som sa do vlastnej predstavivosti. Chápem vás, chápem to, že mi nebudete rozumieť. Ani ja som tomu nerozumel a nerozumiem dodnes ale je to tak. Stalo sa a už sa neodstane. Nosil som v sebe lásku k výplodu vlastnej fantázie a nemohol som inak, ako dať tú dcéru serenády na plátno. Schytil som teda farby,

paletu i štetce a pustil sa do práce. Trvalo mi sedem dní, kým som ten obraz definitívne dokončil. Prvý deň som namaľoval oči a ústa. Druhý deň mi prišli opustené tak som teda primaľoval nos a uši. Keď som ju takto videl tretí deň páčila sa mi, no neprišla mi celistvá, a tak som teda domaľoval celú tvár. Lícam som dal červeň, uši ozdobil náušnicami a očiam dodal lesk. Štvrtý deň som sa do maľovania pustil hneď z rána, pretože som sa zobudil so snom o jej vlasoch. Zobral som štetce a vlasy som jej domaľoval. Piaty deň nakreslil som jej ruky a prsia, pretože tak sa mi to páčilo. Dal som jej krásu, dal som jej možnosť tvoriť a dal som jej možnosť potešiť. Šiesty deň namaľoval som jej lono a nohy. Dal som jej slobodu a dal som jej možnosť porodiť dieťa. Dal som jej prvenstvo medzi všetkými ženami a dal som jej prvenstvo medzi mojimi obrazmi. Nebola ani tak obrazom ako láskou k samotnému umeniu. Stala sa neprekonateľným výtvorom. Na siedmi deň umyl som štetce i paletu a oddychoval s pohľadom zabodnutým do svojho obrazu. To plátno ma priťahovalo silnejšie než magnet či gravitácia. Bol som zaľúbený až po uši a navyše do vlastného diela. Až ma prekvapuje s akým pokojom na mňa hľadíte, - tváre Slobododarcov sa ani nepohli. Každý z nich už videl veci, po ktorých ich už hocičo prekvapí, šokovať či zraziť ani nemohlo. – Bol som presvedčený, že ma vysmejete. Keď ale počúvate, budem pokračovať ďalej.

Pred tým, než sa umelec pustil do ďalšieho rozprávania, povolil si golier na košeli a obzrel sa k vozu. Ohník praskal a muži sediaci okolo ohňa, hoci započúvaní do príbehu, mali nastražené všetky zmysli ale pri voze nezachytili nič. Nevenovali tomu pozornosť a ďalej počúvali. Škriatok si pri tom spomenul na ľudozrútske vlky z rozprávok, o ktorých na obed hovoril Tobias.

-Siedmi deň kľudu, pokoja a spokojnosti bol aj jedným z mojich najšťastnejších dní v živote. Odvtedy to začalo ísť z kopca. Niekedy z útesu. Toto svoje dielo, túto lásku som pomenoval Dáma. Dáma ma na jednej strane hriala a tešila, na tej druhej však mrazila a ničila. Najprv som pochopil svoju neschopnosť namaľovať krajší obraz než bola Dáma, a tak som sa teda vydal z južnej zeme naspäť domov. Zachytil som správy o udalostiach v Bjorndala a chcel som ho vidieť. Keby bol aj zničený, túžil som po ňom, chcel som sa vrátiť domov. Najprv sa zdala byť cesta dobrá, na rôznych úsekoch som mal rôznych spoločníkov. Čím ďalej na severe som bol, tým viac som osamieval. Zostala mi len Dáma, a tá sa stala skutočnou. Jedného dňa, keď som bol ustatý z cestovania, vypriahol som koníka a pustil ho napásť sa. Ja som si pri voze pripravoval jedlo a rozmyšľal nad Bjorndalom. Tu zrazu sa z voza ozval hrozný rachot. Spanikáril som až som prevrátil kotlík a tu len vidím, ako z voza vyšla nahá krásavica. Bezpochyby to bola Dáma.

Tentokrát sa k vozu otočili všetky štyri hlavy. Ube si na kolená vyložil sekeru, Tobias siahol k opasku po dýku z kráľovskej zbrojnice a Škriatok siahol rukou do kapsy, a čosi v nej nahmatal.

- Skočila na mňa a zaryla mi svoje jemné prsty do hrdla. Verte či neverte, začala ma dusiť a lomcovať mnou. Zvalila ma na zem a hrozne vrešťala, a nadávala, aj keď som jej len málo rozumel. Hrozne sa hnevala. Odvtedy sa to začalo stávať pravidelne. Vždy z obrazu vystúpila len v noci. Potom sa to zmenilo. Vylezie odtiaľ hockedy cez deň, hnevá sa. Niekedy mi roztrhla šaty, inokedy splašila koňa a sem tam mi podupala proviant. Keď ste ma dnes počuli kričať, Dáma vyliezla z obrazu. Kým ste stihli prísť, znova sa doň vrátila. Preto ste ju nevidel.

- Keby som nebol prekliaty s rajčiakom na hlave, asi by som ti to ani neveril, - skonštatoval Tobias nespúšťajúc pohľad z voza.

- Možno by sme ti vedeli pomôcť Alex. Ak je to démon, vieme ho pripraviť o existenciu, - skúmal Škriatok maliarovu reakciu. Zvažoval či nejde o nejakú pascu. Po chvíli ale usúdil, že Alex je viac než úprimný človek.

- Nie, len to nie. Lúbim ju. Lúbim ju napriek tomu všetkému čo vystrája. Mala možnosť ublížiť mi alebo ma aj zabiť. Nikdy to nespravila. Nechcem takúto pomoc. Jediné po čom túžim je vedieť, prečo je taká, keď som ju maľoval ako dokonalosť samotnú, - chytil si hlavu do dlaní.

- Skáčeš do reči Alex. Ak by sa jednalo o ducha alebo uväznenú bytosť, mohli by sme ju vypočúť, možno oslobodiť. Zistiť čo ju trápi. Čo na to povieš ?

Než stihol maliar portrétista Alex Roslinson z Bjorndalu odvetiť na Škriatkovu otázku, stalo sa to, čo nikto nečakal. Plachta na boku voza sa roztrhla a spoza nej v spleti tieňov vytvorených blikajúcim ohňom vyskočila rozhnevaná Dáma.

Skôr, než by ste stihli povedať krk, Dáma zoskočila z voza rovno za sediaceho maliar. Ten nielenže nestihol povedať krk, nestihol absolútne nič. Nahé telo krásavice z obrazu sa vrhlo na Alexa v tme vytvárajúc belasú šmuhu hnevu.

-Tobias, Ube. Chyťte ju !, - prikázal Škriatok a vytiahol ruku z kapsy. Šikovne hodil do plápolajúceho ohňa niekoľko listov z Ružového stromu a zhlboka sa nadýchol čerstvého dymu. Ó, ako mu to len robilo dobre.

Tobias vystrelil zo svojho miesta ako aligátor pri útoku a vrhol sa na Dámu ako skúsený brankár. Oboma rukami jej objal nohy a strhol ju z maliara na studenú zem. Ubemu síce trvalo kým zodvihol svoje nemotorné obrovské telo, Dámu však zovrel vo svojich ručiskách a tie jej pritisol k telu ako zverák. Dáma sa začala zvíjať a skrúcať, kliala a snažila sa útočným vytrhnúť.

Vydesený Alex zaliezol pod voz a ukryl sa za koleso. Pevne sa ho držal. Nová situácia ho zaskočila, uvažoval či by nemal pomôcť. Tiež však uvažoval o tom, komu by vlastne pomôcť mal. Slobododarcom zachraňujúcim ho od nočnej mory, alebo svojej láske týrajúcej jeho bytie.

Zatiaľ čo sa Ube s Tobiasom pokúšali udržať Dámu na zemi, Škriatok pokojne krúžil okolo ohniska a zhlboka dýchal. Rozšírenými nozdrami nasával magickú bylinku umožňujúcu odklínanie, preklínanie, rozhovor s duchmi a ďalšie iné kúzla, a obrady. Keď v žilách zacítil pulzovanie Ružovej mágie zastal a obrátil sa ku kráske striasajúcej zo seba jeho kolegov. Tobiasova reakcia na situáciu bola prekvapivo rýchla a rovnako dobre sa mu darilo aj pri spacificovaní tejto namosúrenej ženy. Snáď by som ho predsa len nemusel poslať domov, napadlo Škriatkovi.

- Pokoj, len pokoj, - pristúpil k zápasiacej trojici a vzal do svojej dlane tú Dáminu. Žena z obrazu sa zarazila a prestala sa vzpierať. Uprela svoje tmavé oči do Škriatkových ľadovo modrých. Tobias s Ube mierne povolili zovretia, ochotne využili šancu poriadne sa nadýchnuť. Zápas s touto čudesnou potvorou bol značne vyčerpávajúci. Roslinson jej zjavne spolu s ladnými krivkami primaloval aj dobrú kondičku, pevnú opornú sústavu a ešte pevnejšie svalstvo.

- Ty mi rozumieš ?, - prekvapene vyhrkla Dáma.

- Teraz áno. Poznám niekoľko kúziel, ktoré mi to dovoľia. Nepotrvá to ale večne, mali by sme sa porozprávať, - vystrúhal terapeutický úsmev, pričom nepúšťal jej ruku z tej svojej.

Roslinson napäto sledoval situáciu spod voza a krčovito zvieral koleso. Slobodarci pocítili, ako sa telo súpera mierne uvoľnilo, napriek tomu však zostávali v pohotovosti.

-Tiež sa čoskoro budem musieť vrátiť, - nevydržala nápor Škriatkovho pohľadu a sklonila oči. – Mali by sme sa porozprávať.

-Prosím, pristúp k ohňu a ohrej sa, - dal kolegom znamenie, aby Dámu pustili. Tá vstala, oprášila sa a zahanbená sa pokúsila zakryť rukami.

- Plášť, - prikázal Škriatok.

Ube si okamžite rozopol sponu svojho ružového plášťa, daru od princeznej Sanny. Dostali taký všetci traja, keď ich na Håme pasovali za rytierov. Pristúpil k Dáme a opatrne jej ho položil na plecica. Dáma si ho pritiahla tesnejšie a pár krokmi sa priblížila k ohňu.

-Ďakujem, - uklonila sa hlavou smerom k Škriatkovi. – Presne toto som potrebovala.

-Rado sa stalo, - znova terapeutický úsmev schopný dostať do kľudu aj hladného draka. – Ako to myslíš, že si presne toto potrebovala ?

- To sa ma naozaj pýtaš ? Pozri naňho ako sa schováva. Rozpráva o láske a umení, a pritom ma takto namaľovanú vláči kdesi na sever. Neprišla som za ním, aby som každý deň trpela túto hroznú zimu.

- Ty si za ním prišla ?, - naznačil jej, aby si sadla k ohňu no len pokývala hlavou. Nemala v pláne zdržať sa dlhšie.

- Áno ja, ale to je dlhý príbeh. Ide o to, že ma namaľoval na juhu, v teple. A teraz ide na sever. Tú zimu už jednoducho nemôžem vydržať a on mi nerozumie. Nevie čo hovorím, ale tomu sa nečudujem. Neprišla som z tohto sveta.

- Teda si prišla za ním, za Alexom z iného sveta ?

- Dalo by sa to tak povedať.

- S akým úmyslom, ak sa môžem opýtať ?

-S akým úmyslom, - zamyslela sa. – To je dlhý príbeh ale ľúbim ho. Ľúbim ho tak isto ako on ľúbi mňa. Síce spolu nedokážeme prehovoriť, no ľúbim ho. Stačí mi, keď sa naňho pozerám z plátna a on na mňa, na plátno. Na farby. Jediné čo mi prekáža, čo je naozaj hrozné, je táto prekliata zima.

Škriatok zadumane pozrel na Roslinsona pod vozom a späť na Dámu. Znova na Roslinsona a znova na Dámu. Poslednýkrát sa nadýchol dymu z obhorených lístkov a dostal nápad.

-Pomohlo by ti, keby ti Alex domaľoval ... Napríklad nejaký odev ?

- Čo myslíš, že som sa mu celý čas pokúšala povedať ? Alebo ukázať ?, - odvrkla rozčúlene. – Ale on nepochopí. Ach, koho som si to len vybrala, - zazrela na ustráchaného maliara stále ukrytého pod vozom.

- Pretlmočím mu to.

- Čože ?

- Poviem mu to, čo si povedala ty mne. On ti síce nerozumel, no ja áno. Pretlmočím mu to.

- Aha, - docvaklo jej čo sa práve stalo. Chvíľu na to sa jej tvár rozžiarila širokánskym úsmevom, a keby sa v tej chvíli nezačala rozplývať do farebných machúľ, Škriatka by hádam aj vyobúbala, a ďakovala by mu do rána. Žiaľ, slovo aha bolo na dlhú dobu posledné, čo od nej vodca Slobododarcov počul.

V slabom oranžovom svetle vatry, na ktorú nikto už hodnú chvíľu nepriložil, sa Dáma rozplynula do nočných tieňov. Zostal po nej len Ubeho plášť padnúci na zem s otlčkami bosých nôh.

- Fascinujúce, - okomentoval situáciu ryšavec a vzal si svoj ružový plášť späť.

- O čom ste hovorili ?, - sadol si Tobias k ohňu. Prekvapivo v tak napätej situácii ani nezakrochkal, ani nenadával, a ani sa neprejavili tiky. Škriatok už vedel, že dnes ho domov nepošle.

- O tom, že je jej zima. Alex vylez odtiaľ, Dáma ťa bude potrebovať.

- Mňa ? Potrebovať ?, - vyšuchtal sa spod voza.

- Áno teba a áno, potrebovať. Trochu sme sa porozprávali a práve tebe odkazuje dve veci. Tá prvá vec je, že ťa ľúbi aj ona, a tá druhá, že jej je zima a bola by rada, keby si jej primaľoval nejaký adekvátny odev.

Slobododarci boli Škriatkovými slovami a odkazom Dámy prekvapení azda viac, ako samotný maliar. Ten nevedel či sa má usmievať, či hromžiť.

-Ako to, že si jej rozumel ?

-To je teraz jedno. Zober si paletu, štetce a pusti sa do práce. Čím skôr, tým lepšie. No čo pozeráš ? Makaj !

Ube zoľal ďalší Pinus a naukladal poriadnu vatru, aby mal Alex dostatok svetla. Škriatok s Tobiasom vyniesli z voza stojan na plátno a maliar si pripravil farby. Dáma nedávno sa rozplynúca pri ohnisku teraz pozerala na štvoricu mužov očakávajúcich jej ďalšiu reakciu.

-Si si istý tým, čo ti povedala ?, - opýtal sa pre istotu Alex, kým prvýkrát namočil štetec do farby.

- Áno, som si istý. Maľuj, nech to máme za sebou. Keď už sa túto noc nevyspíme, chcem si byť aspoň istý, že spravíme všetko správne.

Alex Roslinson sa teda pustil do maľovania. Slobododarci prikladali na oheň a prizerali sa jeho práci ako poslednému dielu obľúbeného seriálu. Portrétista najprv Dáme primaľoval ružové šaty s bielymi čipkovanými rukávami a následne sa pustil do tmavohnedých kožených rukavic bez prstov, aby mohla manipulovať rukami, keby ešte niekedy vystúpila z obrazu.

Čiernymi a sivými farbami jej primaľoval závoj do ktorého zahalil časť tváre, hlavu, plecia, chrbát a časť prednej časti šiat. Trvalo to niekoľko hodín, a keď Alex svoju prácu dokončil, na východe sa znova črtalo vychádzajúce zubaté slnko.

Alex odstúpil od obrazu a zaradil sa medzi troch spoločníkov. Všetci spolu obdivovali krásu Dámy v začínajúcej rannej piesni vtáctva.

-Žmurkla ?, - opýtal sa Alex zababraný od farieb.

-Hej, - trojhlasne odvetili Slobododarci.

Ako už bolo spomenuté, nad jazerom Saimaa začalo svitať, a tak sa priatelia utáborení na jednom z mnohých ostrovov ani neunúvali odpočívať. Na raňajky si v kotlíku ohriali zvyšok špagiet. Tobiasov vyhladnutý žalúdok viac nedokázal neznámemu pokrmu s paradajkovou omáčkou odolať, a tak sa pridol k ostatným.

Kým ešte na plátne vysychali farby, zostalo na stojane a žena s pokojným výrazom tváre pozorovala mužov pri raňajkách. Po zvyšok noci a ani po ukončení rána už z obrazu nevyšla. Spokojní boli všetci, len Alex sa stále trápil.

-Určite už odtiaľ nevyjde ?

- Nie. A ak aj vyjde, už ťa nebude mátať. S tvou prácou je určite spokojná. Vidíš ten lesk v očiach ?, - ukázal Škriatok vidličkou na obraz.

- Vidím, - vzdychol si maliar. - Teraz však neviem, či nebudem ľutovať, že ma už nenavštívi.

Tobias takmer praskol od smiechu. Na poslednú chvíľu však príval chichotu udržal. Maliarova nerozhodnosť ho pobavila. Už len čakal, či ich Alex nepoprosí, aby všetko vrátili naspäť.

-Nebudeš ľutovať nič, pokiaľ si ten obraz necháš. Hlavne ho nepredávaj ani ho nestráť a už vôbec ho nikom nedávaj, to si zapamätaj. Ešte sa ti v živote zídne. Ak sa o Dámu dobre postaráš, oplatí ti to.

- Ani neviem, ako sa vám odvdáčiť Škriatok. Urobili ste mi veľkú službu. Posledné peniaze som minul už dávno, žijem z posledných zásob a obraz vám trom asi nepredám.

- Mohol by si sa zastaviť v Häme.

- Povieš princeznej Sanne, že si nás stretol. Určite ťa prijme. Len spomeň naše mená, a povedz, že sme v poriadku. Živí a zdraví, - rozrečnil sa Tobias.

- To môžem urobiť a s radosťou. Správu určite odovzdám a možno princeznej namaľujem či darujem nejaký obraz. No za vašu pomoc je to aj tak mizivá odmena. Cítim sa byť vaším dlžníkom.

- Sme skromní ľudia, ale ak na tom trváš, daj nám to, čo ti cestou do Bjorndalu len tak cvrnklo do nosa, - zasmial sa naháč v ružovom plášti a odložil prázdnu misku. - Mimochodom, to jedlo bolo perfektné, - olizol si zvyšok omáčky z pier.

- Čo mi cestou cvrnkolo do nosa ?, - rozjasnila sa Alexovi tvár ako po užití nejakej lahodnej drogy. - A viete vy, že presne niečo také mám ? Nedávno som na trhu vymieňal farby s jedným maliarom. Nemal peniaza ale videl som ako veľmi ich potrebuje, a tak som ich vymenil za starú drevenú truhličku. Obsahovala zvláštne predmety. Zaujali ma. Povedal mi o nich niekoľko zaujímavých skutočností a možno by som ich dobre predal. Teraz sa mi ale zídu viac.

Zmizol pod plachtou voza. Na malý moment počuli len rachot prehadzovaných vecí až kým sa neozval nadšený pazvuk. Alex vytrepal z voza malú debničku a hodil ju pred Slobododarcov. Nasledoval ju a zvalil sa pred ňu na kolená. Pomaly otvoril veko upevnené na hrdzavých škripajúcich pántoch a usmial sa.

-Ták, toto bude presne pre teba Ube, - siahol do truhlice a vytiahol odtiaľ pruh čiernej látky. Načiahol sa k ryšavcovi a strčil mu dar do rúk.

- Čo je to ?, - zachmúril sa obor, uchopil látku medzi palec a ukazovák pravej ruky, a nedôveryhodne si ju prezeral. Netušil či má prejaviť vďačnosť, alebo dar zobrať ako urážku.

- Je to páska, čierna. Keď si ju dáš cez oči, pomôže ti prekonať tvoj najväčší strach. Naozaj to funguje. Teda, aspoň ten chlapík mi to tvrdil.

Tobiasom zalomcoval nový záchvat. Aby Alexa svojim smiechom neurazil, musel sa prenáramne premáhať. Už len čakal, čo za dar dostane on.

-Tobias, - pozrel mladíkovi Roslinson do očí. - Verím, že sa nezmýlim, ak dám tieto hodinky tebe. Je to zázračný prístroj, ukazuje čas. Musíš si ho dať na ruku a zopnúť týmto remienkom. Vraj svojmu nositeľovi umožní byť vždy na správnom mieste v správny čas.

- Ďakujem, - tváril sa Tobias vážne a začal si hodinky navliekať na ruku. Niečo podobné ešte nikdy nevidel.

- A pre teba Škriatok, ako pre vodcu vašej spoločnosti tu mám niečo špecifické. Volajú to digitálny fotoaparát. Je k tomu priložený návod. Umožní ti to dokázať pravdu aj tomu človeku, ktorý by ti už nikdy neveril.

Škriatok sa mierne uklonil a dar prevzal. Každý jeden zo Slobododarcov bol tak uchvátený svojím darom, že totálne odignorovali okolie a ani si nevšimli, kedy sa Alex pobalil.

-Páni, - zastal si pred nimi, - je čas sa rozlúčiť. Ráno sa mení v deň, a tak ako ja, aj vy sa musíte vydať na cestu. Ešte raz by som sa vám chcel všetkým poďakovať za pomoc a vyjadriť túžbu po opätovnom stretnutí. Tiež dúfam, že vám mnou udelené dary na vašich cestách budú dobre slúžiť. Nie je to nič výnimočné, ale verím v ich úspešnú použiteľnosť.

- Budem na teba spomínať Alex, - podal Škriatok priateľovi ruku a objal ho.
- Nezabudni sa zastaviť v Häme, dostane sa ti tam pohostenia, - rozlúčil sa Tobias.
- Pozdravuj v Bjorndale, ak si ešte niekto spomenie, - objal maliara Ube oboma rukami.

Všetci štyria zaradom namočili na ohnisko a definitívne sa rozlúčili. Alex Roslinson Slobododarcom poslednýkrát zamával a pošibal svojho koníka. Voz sa rozhrkotal a mizol medzi stromami. Škriatok, Ube a Tobias sediaci na svojich koňoch zahalení v ružových plášťoch ešte zastali a obzreli sa za maliarom. Podvedome si získal ich sympatie a mali potrebu presvedčiť sa o jeho bezpečnom odchode.

Dáma, teraz už Dáma so závojom, trčiaca spod plachty v zadnej časti voza nasledovala gesto svojho autora a zamávala im tiež. Keby sa jednalo o filmovú scénu, určite by v pozadí hrala pieseň Shocking Blue od skupiny Venus.